

LUONNONVARAKESKUS

**HYVÄN
TOIMINTATAVAN
PERIAATTEET**

CODE OF CONDUCT

SISÄLTÖ

Pääjohtajalta	4
Yhteisesti hyväksytyt arvot ohjaavat toimintaamme	5
Noudatamme lakeja ja toimintaperiaatteitamme	6
Noudatamme hyvää tieteellistä käytäntöä	6
Tietoaineistomme ovat avoimia	7
Tutkimustuloksemme ovat julkisia	7
Asiakasrahoitteinen tutkimustoimintamme perustuu luottamukseen	7
Toimintamme on avointa ja läpinäkyvää	8
Osallistumme aktiivisesti keskusteluun asiantuntijoina	8
Kohtelemme henkilöstöämme tasapuolisesti ja oikeudenmukaisesti	8
Professoripolitiikkamme edistää kansainvälistä kilpailukykyämme	9
Edellytämme kumppaneiltamme arvojemme ja periaatteidemme mukaista toimintaa	9
Noudatamme hankinnoissamme hankintalainsäädäntöä	9
Huomioimme jääviydet toiminnassamme	10
Emme hyväksy lahjontaa	10
Raportoimme väärinkäytöksestä	11

PÄÄJOHTAJALTA

Luonnonvarakeskuksen (Luke) toiminnan eettisyyttä ja vastuullisuutta ohjaavat hyvän toimintatavan periaatteet (code of conduct) sekä Luken yhteiset arvot. Nämä periaatteet ja arvot luovat perustan työllemme. Hyvän toimintatavan periaatteet auttavat meitä lukelaisia tekemään oikeita päätöksiä jokapäiväisessä työssämme ja muun muassa tunnistamaan epätoivotut sidonnaisuudet. Hyvän toimintatavan periaatteet kuvailevat niitä eettisiä toimintaperiaatteita, joiden mukaan ohjaamme toimintaamme, kohtelemme henkilöstöämme, kumppaneitamme ja asiakkaitamme. Jokaisen lukelaisen tulee noudattaa näitä toimintatapoja ja raportoida toimintaperiaatteiden vastaisesta toiminnasta eteenpäin. Edellytämme hyvän toimintatavan periaatteiden noudattamista myös yhteistyökumppaneiltamme.

Luken tutkimus- ja asiantuntijatoiminta tähtää kestäväan kehitykseen, jonka pohjana on luonnonvarojen kestävä käyttö. Luken asiakkaat – yritykset, päättäjät, kansalaiset ja tiedeyhteisö – odottavat meiltä puolueettomuutta, riippumattomuutta, vastuullisuutta sekä luotettavuutta kaikessa toiminnassamme. Haluamme olla luottamuksen arvoisia. Nojaamme toiminnassamme vahvasti tieteellisiin hyviin käytäntöihin sekä vankkaan tieteelliseen pohjaan.

Luken hyvän toimintatavan periaatteet rakentavat avointa toimintakulttuuriamme ja näitä periaatteita täydentävät Luken sisäiset ohjeet sekä käytännöt. Olemme Lukessa sitoutuneet työskentelemään näiden periaatteiden mukaisesti ja kehittämään jatkuvasti toimintaamme sekä seuraamaan toimintamme vastuullisuutta ja eettisyyttä.

Helsingissä 2017
Mari Walls

YHTEISESTI HYVÄKSYTYT ARVOT OHJAAVAT TOIMINTAAMME

Luottamus ja avoimuus

- o olemme avoimia ja rehellisiä luottamuksen ilmapiirissä
- o noudatamme yhteisiä pelisääntöjä
- o toimintamme on avointa ja läpinäkyvää
- o jaamme tietoa avoimesti

Voimaa yhteistyöstä ja työyhteisöstä

- o luonnonvarojen kestävä käyttö vaatii erityisesti tietotaidon ja uusien liiketoimintamallien kehittymistä - ja tiivistä yhteistyötä
- o kokoamme yhteen luonnonvarojen sekä vastuullisen ruoantuotannon osaajat
- o kunnioitamme toisiamme ja osaamisemme erilaisuutta
- o arvostamme toistemme työtä
- o innostamme toisiamme ja jaamme ajatuksiamme työyhteisössä sekä verkostoissa
- o kokonaisvaltainen hyvinvointi on meille tärkeää
- o meillä on hyvät työyhteisötaidot

Asiaksläheisyys

- o tunnemme asiakkaamme ja osaamme ennakoita asiakkaidemme tarpeita
- o Luke rakentaa yhdessä yhteiskunnan, yritysten, kansalaisten sekä kansainvälisten kumppaneidensa kanssa lisäarvoa tuottavaa kestävä kasvua ja hyvinvointia biopohjaiseen talouteen
- o Luke on yritys yhteistyössä ketterä, tieteellisesti pohjalta toimiva, elinkeinolle lisäarvoa tuottava kumppani

Älykäs tekeminen

- o tutkimuksemme on kansainvälistä kärkeä ja tieteellisesti korkeatasoista
- o meillä on vahva tulevaisuusorientaatio ja edelläkävijyyys
- o opimme onnistumisistamme sekä virheistämme
- o kokeilemme uutta hallituin riskinotoin etsimällä rohkeasti uusia toimintamalleja
- o toimimme rohkeasti ja päättäväisesti yhteiskunnallisessa vaikuttajaroolissa

NOUDATAMME LAKEJA JA TOIMINTAPERIAATTEITAMME

Noudatamme lakeja ja laatimiamme toimintaperiaatteita kaikessa toiminnassamme. Emme hyväksy lakien rikkomista emmekä koskaan kehota tai ohjeista ketään rikkomaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Keskeisiä meille ovat muun muassa lait, jotka koskevat työntekijöiden asemaa, esteellisyyttä, vapaata kilpailua ja kiellettyjä valtiontukia.

Luken toimintaperiaatteet kuvailevat yleisellä tasolla niitä eettisiä periaatteita, joiden mukaan Luke ohjaa toimintaansa, kohtelee henkilöstöä, kumppaneitaan sekä asiakkaitaan. Lisäksi ne kuvailevat sitä käytöstä, jota työntekijöiltä edellytetään. Jokainen Lukessa työskentelevä (myös tilapäisesti työskentelevä) noudattaa toimintaperiaatteita. Meillä kaikilla on oikeus ja velvollisuus ilmoittaa toimintaperiaatteiden vastaisesta toiminnasta esimiehellemme tai suoraan Luken johdolle. Näin toimimalla pystymme korjaamaan epäkohdat ja toimimaan jatkossa oikein.

NOUDATAMME HYVÄÄ TIETEELLISTÄ KÄYTÄNTÖÄ

Noudatamme tutkimus- ja kehittämistoiminnassamme tutkimuseettisiä periaatteita, hyvää tieteellistä käytäntöä (HTK) ja olemme sitoutuneet toimimaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) hyvän tieteellisen käytännön ohjeiden mukaisesti. Asiakkaat sekä muut sidosryhmämme, mukaan lukien tiedeyhteisö, odottavat meiltä puolueettomuutta, riippumattomuutta, vastuullisuutta sekä luottamusta. Tutkimuslaitoksena nojaudumme tutkimukseemme vahvasti hyvään tieteelliseen käytäntöön sekä vankkaan tieteelliseen pohjaan.

TIETOAINEISTOMME OVAT AVOIMIA

Tarjoamme tietoaaineistomme avoimesti kaikkien käyttäjien hyödynnettäviksi. Toimimme osana avoimen tieteen ja avoimien tietoaaineistojen toimintaympäristöä (ATT).

Tietoaaineistojen hallinnassa noudatamme hyvää tieteellistä käytäntöä ja tietoturva. Aineistoja avaamalla edistämme korkeatasoista tutkimusta, luomme edellytyksiä innovaatioille ja turvaamme hyviä tutkimuskäytäntöjä. Avoimet tietoaaineistomme ja tietotuotteemme ovat asiakkaidemme ja yhteistyökumppaneidemme löydettävissä helppokäyttöisessä muodossa. Jokainen lukelainen on vastuussa hyvästä tietoaaineistojen hallinnasta. Perustelemme aina, mikäli joitain tietoaaineistoja ei voida avata. Toimintamme rahoitus on näissäkin tapauksissa aina läpinäkyvää ja auditoitua

Aineistojen avaamisen yhteydessä huomioimme tutkimusaineistojen ja -tulosten kaupallisen hyödyntämisen ja oikeuksien suojaamisen. Asiakasrahoitteisissa tutkimuksissa tietoaaineiston omistusoikeus on lähtökohtaisesti tilaajalla. Tutkimussopimuksissa määrittelemme aina tietoaaineiston omistusoikeuksiin liittyvät asiat.

TUTKIMUSTULOKSEMME OVAT JULKISIA

Tutkimusyhteistyössä saadut tutkimustulokset ovat julkisia. Tutkimustulosten suojaamispotentiaali varmistetaan ennen julkaisemista. Hyvä tieteellinen käytäntö sekä kansainvälinen vertaisarviointi toimivat tutkimustulosten keskeisinä laadunvarmistajina. Lukessa arvioimme tutkimustoimintaamme jatkuvasti sisäisin ja ulkoisin tieteellisin arvioinnein.

Yhteisrahoitteisen tutkimustoiminnan tulokset julkaisemme aina eikä yksittäinen hankekumppani voi estää yleishyödyllisessä yhteishankkeessa saatujen tulosten julkaisemista. Myös säätiörahoituksella rahoitettavat julkiset tutkimukset ovat osa Luken julkista tutkimusta.

ASIAKASRAHOITTEINEN TUTKIMUSTOIMINTAMME PERUSTUU LUOTTAMUKSEEN

Asiakasrahoitteisessa tutkimuksessa pidämme kaikki asiakassuhteissa saadut ja asiakkaita koskevat tiedot sekä toimeksiantojen tulokset salassa, elleivät ne ole julkisia tai asiakas ole antanut lupaa julkistaa niitä. Käsittelemme asiakastiedot ja yritys-salaisuudet luottamuksellisina. Jokainen lukelainen on vastuussa luottamuksellisten tietojen huolellisesta ja luottamuksellisesta käsittelystä sisäisten tietosuoja koskevien ohjeiden mukaisesti. Emme paljasta asiakastietoja tahoille, joilla ei ole lupaa niitä käsitellä.

Luken asiakasrahoitteisen, markkinaehtoisen toiminnan tulee olla taloudellisesti kannattavaa eli vähintään kattaa toiminnasta aiheutuvat kulut kokonaisuudessaan. Kohtelemme asiakkaitamme tasapuolisesti ja noudatamme johdonmukaista hinnoittelukäytäntöä. Asiakasrahoitteisella toiminnalla kehitämme tutkimuksen yhteiskunnallista vaikutavuutta

Tarjoamme asiakasrahoitteista tutkimusta läpinäkyvästi, tasapuolisesti ja puolueettomasti kaikille niille yrityksille, joiden toiminta ei ole ristiriidassa Luken toiminta-ajatuksen ja hyvän tieteellisen käytännön periaatteiden kanssa. Mahdolliset ristiriita- ja jääviystilanteet ratkaisemme pääjohtajan käsittelyssä.

TOIMINTAMME ON AVOINTA JA LÄPINÄKYVÄÄ

Olemme riippumaton ja puolueeton asiantuntija. Noudatamme kaikessa toiminnassamme avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja tasapuolisuutta. Suhtaudumme myönteisesti henkilöstöemme toimimiseen niissä Luken ulkopuolisissa tehtävissä, jotka tukevat Luken verkostoitumista ja vaikuttavuutta. Erityisesti tuemme henkilöstön ammatillista kehittymistä tai muutoin Luken kilpailukykyä, vaikuttavuutta, toimintaedellytyksiä ja tuloksellisuutta edistävää toimintaa. Lähtökohtana on kuitenkin se, että Lukessa tehtävä työ on aina ensisijaista muuhun toimintaan nähden. Sivutoimi ei saa kilpailevana toimintana vahingoittaa Lukea työnantajana, vaikka yhteiskunnallisestikin arvioituna biotalouden menestystä edistävä sivutoimi olisi merkittävä.

Kiinnitämme erityistä huomiota jääviyteen ja siihen, että päätöksiä tekevät henkilöt eivät ole riippuvaisuussuhteessa päätettäviin asioihin. Sivutoimien tarkastelun tarkoituksena on myös ennaltaehkäistä esteellisyytilanteita käytännössä.

OSALLISTUMME AKTIIVISESTI Keskusteluun ASIAntuntijoina

Kunnioitamme henkilöstöemme sanan- ja ilmaisuvapautta, joita työsuhteessa rajoittavat lojaliteetti- ja salassapitovelvoitteet liikesalaisuuksien osalta. Osallistumme aktiiviseen keskusteluun ja vuorovaikutukseen ympäröivän yhteiskunnan ja asiakkaidemme kanssa. Kannustamme johtoa, tutkijoita ja asiantuntijoita osallistumaan asiantuntijana tutkimusalaansa tai vastualueeseensa liittyvään keskusteluun. Viestintävastuu on aina sillä, jolla on vastuu toiminnasta. Kun kommentoimme Luken ni-

missä, varmistamme aina lausuntojemme ja kannanottojemme tieteellisen sekä sisällöllisen paikkansapitävyyden. Jos osallistumme yksityishenkilönä keskusteluun, emme tuo esiin rooliamme Lukessa.

KOHELEMME HENKILÖSTÖÄMME TASAPUOLISESTI JA OIKEUDENMUKAISESTI

Seuraamme aliamme koskevaa lainsäädäntötyötä. Emme hyväksy perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien vastaista toimintaa, vaan edistämme yhdenvertaisuutta. Kunnioitamme Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltäviä ihmisoikeuksia.

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo, syrjimättömyys ja oikeudenmukaisuus ovat keskeisiä periaatteita rekrytoinnissa, palkkauksessa, työssä etenemisessä ja muissa henkilöstöasioissa. Henkilöstön palkkaus perustuu tehtävien vaativuuteen ja suoriutumiseen tehtävässä. Toimimme vastuullisesti myös muutostilanteissa, joilla on henkilöstövaikutuksia.

Noudatamme yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmaamme, jonka mukaan työntekijöitä ei aseteta ilman hyväksyttävää perustetta eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin, sukupuolen ilmaisun tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Noudatamme sukupuolten välistä tasa-arvoa. Pyrimme eri tavoin tukemaan henkilöstön mahdollisuuksia työn ja muun elämän yhteensovittamiseen. Huolehdimme henkilöstön osaamisen kehittämisestä.

Kohtelemme työntekijöitä oikeudenmukaisesti ja tasavertaisesti. Tasavertaisen kohtelun varmistamiseksi esimies-alaisuudessa eivät voi olla aviopuolisot tai lähisukulaiset.

Ammatillinen järjestäytyminen on henkilökohtainen päätös. Puoluepolitiikkaa tai uskonnollisia kokouksia emme harjoita työpaikalla työaikana.

Jokaisella lukelaisella on oikeus tehdä työtä terveellisessä ja turvallisessa työympäristössä. Edistämme työhyvinvointia sekä työterveyttä ja -turvallisuutta. Työpaikkakiusaamiselle ja työsyrynnälle meillä on nollatoleranssi. Noudatamme varhaisen välittämisen mallia esimiestyössämme

Turvallisuustoiminnalla varmistamme ennalta toiminnan häiriöttömyyden sekä suojaamme henkilöstöä, omaisuutta, tietoa, tiloja ja ympäristöä onnettomuuksilta, vahingoilta ja rikolliselta toiminnalta kaikissa olosuhteissa. Luken henkilöstöllä on velvollisuus toimia valmius- ja turvallisuusohjeistuksen mukaisesti. Kiinnitämme erityistä huomioita tietoturvaluuteen.

HENKILÖSTÖPOLITIIKKAMME JA SEN OSANA PROFESSORIPOLITIikka EDISTÄÄ KANSAINVÄLISTÄ KILPAILUKYKYÄMME

Henkilöstöpolitiikan ja professoripolitiikan sekä laadukkaan rekrytointiprosessin avulla varmistamme kilpailukykyisen osaamisemme, tehtävien täyttäjien läpinäkyvyyden, laadun sekä hakijoiden yhdenmukaisen kohtelun. Tutkimusprofessorin tehtävän täytössä painotetaan tieteellisiä ansioita ja meritoitumiskehitystä, tutkimuksen kansainvälistä kilpailukykyä ja vaikuttavuutta sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslainsäädäntöä.

EDELLYTÄMME KUMPPANEILTAMME ARVOJEMME JA PERIAATTEIDEMME MUKAISTA TOIMINTAA

Luken toiminnassa korostuvat strategiset kumppanuudet. Arvostamme korkeaa osaamista, laatua, tehokkuutta sekä toimintaansa jatkuvasti kehittäviä kumppaneita. Meille on tärkeää, että kumppaneilamme on hyväksyttävät arvot ja toimintaprosessit, korkea laatu sekä kyky saavuttaa sovitut tavoitteet.

NOUDATAMME HANKINNOISSAMME HANKINTALAINSÄÄDÄNTÖÄ

Hankinnoissamme noudatamme avoimuutta, hankintalainsäädäntöä sekä hankintaohjeistustamme. Haluamme toimia tasapuolisesti kaikkia kumppaneitamme kohtaan. Emme tee sellaista yhteistyötä, joka voi vaarantaa riippumattomuutemme. Tarjouskilpailuissa teemme valinnat tasapuolisella tavalla ja ennalta esitetyillä perusteilla. Emme osallistu tarjouskilpailun aikana kilpailussa mukana olevien toimittajien asiakastilaisuuksiin.

HUOMIOIMME JÄÄVIYDET TOIMINNASSAMME

Emme hyväksy oman tai läheisen edun tavoittelua työtehtävien hoidossa. Henkilökohtaiset ystävyys- tai sukulaisuussuhteet eivät vaikuta päätöksentekoomme. Olosuhteista, jotka saatetaan mieltää eturistiriidaksi, ilmoitamme heti työnantajalle ja pohdimme yhdessä ratkaisuja. Emme osallistu toimintaan, joka ei olisi laillista, hyväksyttävää tai arvojemme mukaista.

EMME HYVÄKSY LAHJONTAA

Voimme antaa tai ottaa vastaan vain arvoltaan vähäisen henkilökohtaisen lahjan. Sama pätee tutkimus- ja asiakastyöhömmä liittyvään vieraanvaraisuuteen.

Hyväksyttävä vieraanvaraisuus tai lahja on satunnainen, eikä siitä seuraa lahjan antajalle tai saajalle avoimia tai peiteltyjä velvoitteita eikä myöskään odotuksia vastapalveluksista. Hyväksyttävä lahja ja vieraanvaraisuus annetaan aina avoimesti. Virkamiehille on kiellettyä tarjota tai antaa mitään, mikä voisi vaikuttaa heidän toimiinsa. Noudatamme aina organisaatioiden ja viranomaisten antamia ohjeita lahjojen ja vieraanvaraisuuden vastaanottamisesta.

RAPORTOIMME VÄÄRINKÄYTYKSESTÄ

Sähköpostitse:
emilia.katajajuuri@luke.fi

Postitse:
Luonnonvarakeskus,
Emilia Katajajuuri
Code of Conduct,
PL 2 00791 Helsinki

SÄHKÖPOSTI: etunimi.sukunimi@luke.fi
INTERNET: www.luke.fi

© Luonnonvarakeskus 2017